

محرم ۱۴۴۴ استاد علیدوست

اصول اخلاق اجتماعی جلسه ۱

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على رسول الله و على آله المعصومين و لعنة الله على اعدائهم
الغاصبين الظالمين

الهم كن لوليک الحجة الحسن صلواتک علیه وعلی آباءه فی هذه الساعة و فی کل الساعة ولیا و حافظا وقائدا
و ناصرا و دلیلا و عینا حتی تسکنه ارضک طوعا و تمتعه فیها طویلا

اللهم عجل لوليک الفرج....

خداوند بزرگ فرج عزیزش را معجل گرداند و وجود نازنینش را از هرگزندی مصون و محفوظ بدارد.... ما
را از بهترین سربازان و فداکارانش قرار دهد به برکت صلوات بر محمد و آل محمد

فرارسیدن سالگرد عاشورای غمبار خدمت حجت مطلق عصر و همه شیعیان و همه محبان اهل بیت
تسلیت عرض می کنم... از فرصتی که پیش آمده و میتوانم چند روزی را در محضر شما بزرگواران باشم
خدای بزرگ را شاکرم

از بزرگوارانی که باعث و بانی این جلسه بودند تشکر و قدردانی می کنم....

اصول اخلاق اجتماعی

به مجموعه روابط انسان با خودش، اخلاق فردی گفته می شود. و گاه رفتار انسان با خداست و دیگران در
کار نیستند مثل کسی که شبانه بیدار می شود و نماز شب می خواند و بعد نماز صبح می خواند در عین حال
ممکن است کسی هم باشد که اصلا نه بیدار می شود و نه اهمیت می دهد کسی هست که خدا ترس هست
اما کسی هست که جای جای زندگیش خدا حضور دارد کسی ممکن است هر آن نام خدا ببرد و کسی هم
باشد که اصلا کار به خدا نداشته باشد؛ پس انسان گاه با خودش ارتباط دارد و گاه با خدا که به این ها
اخلاق فردی می گویند اما گاه پای رفتار انسان با دیگران است استاد با شاگرد یا پدر و مادر با فرزند و همسر
نسبت به همسر و... بحث خدا و خود من نیست بحث دیگران است....

این ارتباط با دیگران اصولی دارد؛ من در این پنج روزی که محضر شما هستم چند اصل را می خواهم بیان
کنم که میشود اصول اخلاق اجتماعی....

ما مشکلات زیادی داریم اما قبول دارید که برخی از این مشکلات برمی گردد به عدم رعایت اخلاق اجتماعی
؛ بالا بودن آمار بد اخلاقیها دعواها و طلاقها همه گواه بر این مطلب است.. این قدر دادگاه های ما شلوغ
نخواهد بود و یا سرمایه مملکت صرف دعوا نمی شود اگر رعایت نمی شد.

روحانیون ، اهل منابر و رسانه ها باید بر رعایت اخلاق اجتماعی بسیار تاکید داشته باشند ؛ از جمله مواردی که برخی برای کارهای خود توجیه میکنند این است که چون شیعه هستند مجازند به هر کاری درحالی که سفارش اهل بیت این بوده که چون شیعه ما هستید باید بیشتر رعایت کنید... سفارش امام صادق علیه السلام این است که یک شیعه اگر جایی هست و دیگران غیر شیعی هستند باید اخلاق او به گونه ای باشد که همه بگویند هذا جعفری و این تعبیر امام صادق است....

حاجب شاعر زمان مشروطه شعری داشت و آن این که :

حاجب اگر معامله حشر با علی است

من ضامنم تو هر چه بخواهی گناه کن

معیار در بهشت علی علیه السلام است حتی به گونه ای است که روایت شده که حتی بهشتی که نباید بدون اجازه و اذن وارد بهشت شود وقتی درب بهشت را می زند ذکر حلقه درب بهشت ذکر یاعلی است و تعبیر کردند چون صاحب خانه علی است و انسانی هم که بخواهد وارد خانه شود علی را صدا میزند...

حاجب می گوید شب خوابیدم و امام علی علیه السلام به من فرمودند شعرت را اصلاح کن

حاجب اگر معامله حشر با علی است

شرم از رخ علی کن و کمتر گناه کن

خود امام رضا و یا امام علی و یا دیگران علیهم اجمعین سلام الله خودشان ضمانت از سوی خدای برای هر کار ندارند و ما ضمانت داریم؟!

امام صادق علیه السلام فرمودند سزاوارترین افراد برای رعایت اخلاق شیعیان هستند ....

ما خوب است که حادثه عاشورا را از این زاویه نگاه کنیم .... از جهت اخلاقی ... این کاری است که کمتر شده است

الان روز اول محرم است خوب است روی این جهت بیندیشیم هم نگاه عاطفی، سیاسی و.....

همه ما نیاز به اخلاق داریم و گفتیم که دو قسم است ؛ اخلاق فردی و اخلاق اجتماعی ...

به نظر شما اولین اصل اخلاقی چیست؟

من از قرآن استفاده می کنم ؛ اولین اصل برادری انسانی است ؛ ما یک برادری مذهبی داریم این که شیعه برادر شیعه است ؛ برادری ایمانی .... یعنی هر شیعه ای برای دیگری برادر است المومن اخ المومن

دوم برادری دینی یا اسلامی ؛ می گوئیم مسلمان برادر مسلمان است المسلم اخ المسلم ؛ اسلام این ها را به هم پیوند می دهد ممکن است یکی شیعه باشد و دیگری نباشد

و یک اصل دیگر برادری انسانی .تعبیر قرآن در این باره این است :

- وَالْأَيُّ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ...
- إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ...
- إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ...
- إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ...

از شما سوال می‌کنم آیا این اقوام مسلمان و صالح بودند که قرآن چنین تعبیری راجع به این‌ها به کار برده است؟!

گرچه برخی حرف ناصوابی در این قضیه بیان کرده‌اند و آن این‌ها نسبت برادری با هم داشتند!... که این قضیه صحیح نیست. این‌جا است که یک نوع برادری انسانی پیدا می‌شود.

*****

- پیام قرآن این است که یک شیعه امام صادق و یا یک عزادار امام حسین علیهما السلام باید این نگاه را به دنیا و مردم آن داشته باشد.

ذکر مصیبت

راوی به نام ابن شیبب، می‌گوید محضر امام رضا علیه السلام رفتیم؛ دیدم امام علیه السلام ناراحت هستند به ایشان عرض کردم چرا ناراحتید؟ امام فرمودند: میدانی امروز چه روزی است؟ امروز روز اول محرم است..

مصیبت به قدری سنگین بود که اهل بیت هم کمتر تاب تحمل آن را داشتند و به ابن شیبب گفتند اگر خواستید عزادار هم شوید حتما از امام حسین یاد کنید و بر ابا عبدالله گریه کنید .....

امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

قال: «ما اكتحلت هاشيمه و لا اختضبت و لا رأی فی دار هاشمی دخان خمس حجج حتی قتل عبیدالله بن زیاد لعنه الله تعالى».

یعنی: عزاداری هاشیمات و فاطمیات بدینگونه بود که گریبانهای خویش را چاک می‌زدند و بر گونه‌های خود سیلی می‌زدند و در شهادت حسین و چنین عزاداری برای مثل حسین علیه السلام شایسته و بایسته است. و تا پنجسال سرمه و خضاب استعمال نکردند و طبخ طعامی نداشتند تا آنکه عبدالله بن زیاد را کشتند».

عبیدالله روز عاشورا شش سال بعد سال ۶۷ توسط ابراهیم بن مالک به درک واصل شد ...

اللهم العن اول ظالم ظلم حق محمد و ال محمد و اجر تابع له على ذالك

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ وَ عَلَى الْأَزْوَاجِ الَّتِي حَلَّتْ بِفِنَائِكَ عَلَيْكَ مِنِّي سَلَامُ اللَّهِ أَبَدًا مَا بَقِيَتْ وَ بَقِيَ اللَّيْلُ وَ
النَّهَارُ وَلَا جَعَلَهُ اللَّهُ اخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَتِكُمْ السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ وَ عَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَ عَلَى أَوْلَادِ الْحُسَيْنِ
وَ عَلَى أَصْحَابِ الْحُسَيْنِ ...